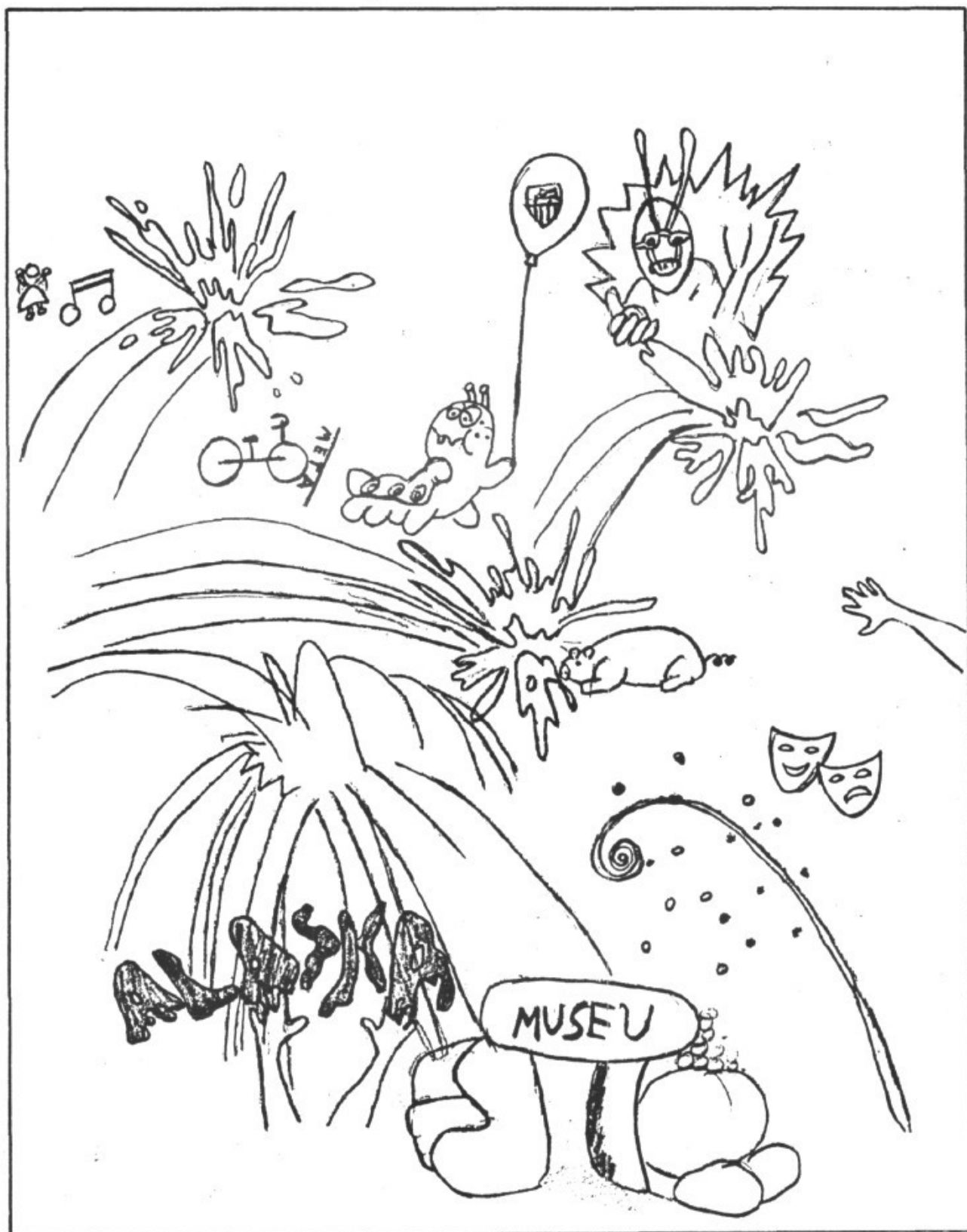

FLOR DE CARD

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

JULIOL-AGOST DE 1988 * Nº 141

Flor de Card

L'entusiasme que ha despertat en el poble la construcció de la Unitat Sanitària demostra que avui per avui és un tema que apassiona gairebé a tothom, i no solament per l'edifici sinó per la preocupació sobre el seu funcionament.

I aquest funcionament depèn, segons el nostre veure, de diferents factors:

En primer lloc l'Ajuntament serà l'encarregat de dur un control estricte de les instal·lacions, material, neteja i manteniment del local. A hores d'ara encara no se sap si hi haurà una persona contractada per l'Ajuntament per cuidar-se'n o si s'encarregarà la tasca als diversos serveis ja creats.

En segon lloc també depèn dels professionals sanitaris -metges, ATS i comare-, que és de suposar que en el moment de llegir aquesta revista ja s'hi hauran instal·lat. Seria important que s'hi concentrassin totes les activitats públiques i gratuïtes del poble i és evident que l'ús que en facin els professionals pot repercutir en el millorament o empitjorament de la qualitat dels serveis sanitaris del poble.

I a més dels serveis permanents també s'hi haurien d'instal·lar els esporàdics que tinguin relació amb la sanitat: revisions escolars, donants de sang, anàlisis...

I en tercer lloc -i no per això menys important- el seu bon funcionament dependrà en gran mesura de l'ús que en faran els usuaris. Cal ésser respectuosos amb les instal·lacions, amb els horaris, amb els professionals... de manera que la qualitat de vida que avui es pregona arribi també a la sanitat local de la mà de la nova Unitat Sanitària.

Per a que funcioni, per tant, s'ha de menester la col·laboració de les tres parts implicades, Ajuntament, professionals i usuaris, ja que basta que una d'elles falli perquè el servei se'n vagi per avall.

Dins un altre ordre de coses és important remarcar la tònica que segueix darrerament l'Ajuntament d'unificar a distints llocs els diferents serveis socials de què disposa: pedagogia, logopèdia i psicologia a l'escola, sanitat a la Unitat Sanitària, cultura a Ca Ses Monges i Tercera Edat al seu local. Pensam que és una mesura encertada.

Enhorabona.

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar.

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Telèfon: 569119

Número 141

Juliol/agost de 1988

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Centre Cultural Card

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza

Guillem Pont

Guillem Quina

Antònia Servera

Guillem Soler

Miquel Sureda

COL.LABOREN

	Portada
Ursula Santandreu	
Josep Cortès	Espipellades 3
	Batec 6
Simonet/Umbert	Margalida Fullana 4
Maria Galmés	Demografia 7
	Si lleu... 18
	Comptabilitat
Llorenç Artigues	El còmic 8
Ramon Rosselló	Història 9
Varis	Konga, Kingo... 10
Alfred F. Arnau	Sa Cova d'es Fum 12
Xesc	El temps 15
Nosaltres	Biel Pérez 16
Rafel Duran	Zòmit 20
Bel Nicolau	Distribució

NOTA

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.

TELÈFONS D'INTERÉS

Ajuntament	569003
Polícia Nacional (Manacor)	550044
Guàrdia Civil (Son Servera)	567020
Joan Ramis (metge)	567020
Bombers	550080
Creu Roja (ambulància)	200102
Jutge	569046
Funerària	526053
GESA	554111
Grua	585680
Polícia Municipal (Cala Millor)	585716

Pareix esser que en Falera va una mica emputat perquè jo vaig assegurar que havia llegit un escrit en foraster en es ple, cosa, a dir ver, que s'estrevé més sovint de lo que mos agradaria. Però sembla que sa cosa va per bon camí, perquè s'emputament potser que signifiqui que de cada vegada valora més sa seva llengua, i ja se sap que en el Cel fan més bulla per un pecador penedit que per cent justs de tota la vida. Alabat sia Déu!

A sa inauguració de s'exposició de randes na Maria Antònia Munar va dir que patrocinava aquestes coses perquè trobava que an es pobles també mos havien de dur sa cultura, que no era lo seu que romangués sempre a Ciutat.

I jo que em pensava que lo únic que mos havia duit eren es duros i que a ses randes les havien fetes ses llorencines!

Clar, com que no se retrata mai amb so ganxet, un homo no li coneixia aquesta afició!

CAMPO

PORT

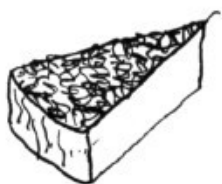
Com que per ses Festes de Sant Llorenç s'Ajuntament no se conformava amb tirar sa casa per sa finestra, fort i no et mogues la va voler tirar per sa portassa d'es futbol, i com que tampoc no hi passava sa pala en va haver d'esbucar un tros.

I és que hagués estat una grosseria fer entrar n'Alaska de meu-moix, no ho trobau?

Supòs que ara aprofitaran per posar es lletrero en mallorquí...

Sa Conselleria d'Obres Públiques d'es Govern Balear ha editat un fullet sobre Sa Punta de n'Amer en es qual diu que "és de gran valor pels seus recursos didàctics i científics, donades les seves característiques ecològiques, paisatgístiques i culturals".

Aiximateix han mudat molt de parer aquests subjectes que feren tot lo que pogueren per omplir-la de ciment!

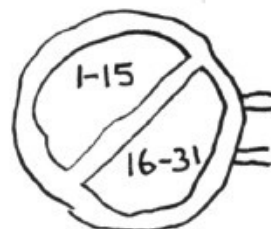

Damunt "El Dia 16" de dia 20 d'agost en Falera assegura que lo que li fa més ràbia de tot és que a s'Ajuntament de Sant Llorenç comandin es socialistes.

Jo hi posaria missions que si també el deixaven comandar un poc a ell aviat li hauria espassat s'enrabiada. ¿O ja no se'n recorda que va oferir sa batlia a n'Antoni Cuc amb sa condició de que li donàs un bocí de tortada?

Arrel d'una espipellada d'es mes passat es cabo me va fer sebre que si sa reforma circulatòria encara no s'havia posada en marxa no era per culpa seva, que ja feia una partida de mesos que tenia es projecte enllestí i entregat a sa comissió pertinent.

Valguin aquestes retxes per demanar-li perdó i per desviar sa conya cap an en Mateu, que és ben segur que si se tractàs de Son Carrió ja faria estona que hauria desembossat es carrers de cotxos mal aparcats.

S'altre dia de pagès es batles de sa contrada feren una reunió -servida a tota plana p'es diaris- per veure si tornarien posar en marxa es tren fins a Artà.

I jo, com que som un somiatruites que li agrada demanar lo impossible i que, a força de no tocar mai amb sos peus enterra, encara me queda un raconet per s'utopia, també m'hi apunt.

On hem de firmar?

MARGALIDA FULLANA

La jove ciclista llorencina que, en el poc temps que fa que s'hi dedica, ja ha participat en el Campionat femení d'Espanya i al Campionat del món celebrat recentment a Dinamarca. Sens dubte tot un èxit per aquesta jove llorencina amb la qual ara ens disposam a xerrar.

-Margalida, en primer lloc et volem donar s'enhorabona p'es paper que feres en es darrer Campionat d'Espanya. Conta-mos un poc com va esser.

-Vàrem anar a València, on hi havia representants de totes ses regions d'Espanya i sa cosa va anar bé. Em vaig esforçar molt però vaig dur sa mala sort de que quan encapçalava sa carrera i ja hi faltava poc per arribar a sa meta, sa bicicleta va sofrir una avaria i em va sortir sa cadena. Però així i tot ho arreglàrem aviat i vaig poder arribar sa segona.

-I com t'hi vares iniciar an això d'es ciclisme? Degué ser ton pare, o no?

-Sí, s'afició em ve gràcies a mon pare. Ell també ha estat molt bon corredor i, com que a mi sempre m'havia agradat es deport, no va ser gaire difícil agafar-li es gust a sa bicicleta.

-I son pare, que el tenim aquí devora, què hi diu?

-Jo estic molt satisfet de que m'hagi demanat per córrer amb sa bicicleta, com jo. Jo la puc entrenar -de fet som es seu entrenador- i estic molt gratificat en veure que a ella li va tan bé com podríem desitjar.

-Entrenau fort, molt, poc, segons sa temporada...?

-Ara, per aquest temps és quan se fan sa majoria de ses competicions ciclistes. Solem partir ets horabaixes i correm unes dues hores diàries fins a fer devers 70 o 80 quilòmetres, però tenim molts de problemes, perquè cercam carreteres de segona on hi hagi poc trànsit i resulta que estan en mal estat, i molt més quan sa fosca mos és damunt. A vegades anam a ses pistes de Vilafranca o Manacor, ja que aquí no n'hi ha...

-És una llàstima, perquè abans teníem sa peralta, que no és tan perillosa com circular en sa nit, però la tomaren. Què trobau vultros?

-Seria una de ses millors coses que podrien fer per poder practicar aquest deport tranquil·lament. Crec que va esser una equivocaci

ció es llevar-la sense fer-ne una de nova allà on fos, perquè hi hauria anat gent amb il·lusió a donar una mà, però la tomaren i no en parlaren pus.

-I tu, Margalida, fas comptes dedicar-te professionalment an això?

-Encara no n'estic ben segura, però almanco com a afició faig comptes seguir.

-Com veus es ciclisme femení a Mallorca?

-Per ara bastant malament perquè en tota Mallorca just hi ha quatre o cinc corredores de sa meva categoria, i això fa que mos vegem obligades a córrer carreres mixtes on tenim més poques possibilitats.

-I quant a competicions també anam malament?

-Sí, perquè sa majoria solen esser carreres per ses festes patronals i només serveixen com a entrenaments. És una desventaja que tenim a una illa, perquè per córrer carreres més importants te n'has d'anar a sa Península, cosa bastant incòmoda. Això fa que sortiguem poques vegades d'aquí.

-Però no per això tenim pitjors resultats, com tu mateixa has demostrat i a tot un campionat del món. Conta-mos un poc sa història de com hi has arribat.

-Bé, noltros vàrem anar an es campionat d'Espanya com a representants de Mallorca, que diguessim. D'aquesta carrera s'havia de triar una corredora per acabar de fer s'equip p'es mundial, equip format per 4 al·lotes, i es seleccionadors que havien seguit sa carrera, varen decidir que fos jo, maldament hagués arribat sa segona.

-Vàreu tenir control de metges, massatgistes...?

-Sí. Abans de partir ja havíem passat alguns controls mèdics, anàlisis de sang, etc. i una vegada allà sempre vàrem tenir es servei d'una doctora i un massatgista. Mos donaren un parell d'instruccions sobre s'alimentació: que havia de ser rica en calci, ferro i, sobretot, vitamines.

-Hi havia companyerisme entre s'equip espanyol?

-Sí, mos férem molt amigues, ja que convíem a sa mateixa habitació, ses hores lliures, etc.

-I sa carrera?

-An es final a sa carrera no la vaig poder disfrutar, perquè an es poc temps d'haver començat hi va haver una d'aquestes caigudes massives i en caiguérem devers 15 o 20. Jo vaig caure damunt una russa.

-Aquesta vegada sa sort no mos va acompanyar, però es fet de participar ja va esser un gran mèrit que t'has guanyat. A un futur pròxim correràs en un equip concret?

-Sí, en un de Palma.

-I ara, per animar a sa gent a agafar sa bicicleta ¿què els diríeu tant es pare com sa filla?

-Jo crec que lo que més falta mos fa és gent que s'hi animi. No és un deport molt car a no esser que siguis professional. És útil i no hi ha problemes per practicar-lo com a hobby. També vull afegir que si tenguéssim una peralta per entrenar hi hauria més oportunitats i donaria més vivor an es poble.

-I tu, Margalida?

-A jo lo que m'agradaria molt seria que s'hi aficionàs qualche nina, que sempre fa més il·lusió entre un parell que no una tota sola. I que tota aquella gent que li agradi sa bicicleta que no deixi passar s'oportunitat de practicar-la.

-Aiximateix hi ha ajudes econòmiques, o pagau es viatges de sa vostra butxaca?

-Es viatges a fora els paguen ells. S'Ajuntament mos ha donat dues plaques i 50.000 pessetes p'es gastos, però hem hagut de posar molta voluntat per aconseguir-ho.

Bé, idò, moltes gràcies per haver-mos rebut i enhorabona p'es resultat. Esperem que a ses proves que vénen -Campionat de Balears i Montjuïc- vos vagin tan bé com fins ara. Fins a una altra.

Aina Simonet i Rafel Umbert

CLASSIFICACIÓ al Campionat d'Espanya

1. J. Somarriba (Viz.), 2-30-03
2. Margarita Fullana (Balears)
3. Idoia Lazkoz (Navarra), a 37"
4. Ainhoa González (Vizc.), a 1-48
5. Yolanda Zapata (Valencia)
6. Aitziber Glez. (Alav.), a 2-02
7. A. Ostolaza (Guipúz.), a 2-43
8. Aitziber Irazusta (Guipúzcoa)
9. Zuriña Urteaga (Alava)
10. Montserrat Lara (Cataluña)
11. Sonia Gervilla (Cataluña)
12. Karmele Arrizabalaga (Vizcaya)
13. Silvia Sebastiá (Valencia), a 4-22
14. Iosune Artazabal (Guip.), a 5-03
15. Catalina Vallori (Balear), a 5-08
16. Mª José Rueda (Cádiz)
17. Raquel González (Alava), a 7-26
18. Ana Martínez (Navarra)
19. Anne Atorrasagasti (Viz.), a 9-30
20. Mª Nieves Grcia. (Valen.), a 9-50
21. Yolanda Palomera (Alava)
22. Nuria Sancho (Vallad.), a 10-39
23. Inma Alcázar (Madrid)
24. Carolina Barrio (Guip.), a 12-22
25. Magdalena Sastre (Bal.), a 14-17
26. Cristina Arias (León), a 15-52
27. Ainhoa Artozaba (Guip.), a 19-01
28. Arantxa Soroa (Guip.), a 20-53
29. Edurne Soroa (Guipúzcoa)
30. Sofia Ortiz (Valencia), a 25-54
31. Odoia Llinares (Vizca.), a 27-13
32. Nuria Pinto (Valladolid)
33. Yolanda Suñer (Caste.), a 30-25

VORA EL "BIERGARTEN"

I DAVANT LA DESAPAREGUDA

DISCOTECA "ODYSSEY TROPICAL"

CALA MILLOR

4 BARS A 4 PISOS

D'AMBIENT FUTURISTA

LA SUPER-DISCO

QUE TOT CALA MILLOR ESPERAVA!

MÚSICA

El dia 31 de juliol la Banda de Música, dirigida per Francesc Sapiña, va oferir un concert extraordinari a un públic que gairebé omplia l'església llorencina.

S'interpretaren obres de diversos estils, des de pasdobles fins a suites, passant per una selecció de cançons dels Beatles, el que demostra que la Banda es va obrint camins que surten dels que habitualment es movia.

El públic se'n va anar content, segons es desprèn de les mamballetes que va fer.

FESTES

Enguany hem tengut unes festes així com toca i la gent ho ha demostrat sortint cada dia al carrer, cosa que feia molts d'anys que no feia, potser d'ençà que en Guardiola i en Machín deixaren d'esser habituals a la vila.

La bulla ja va començar amb el concert (?) de n'Alaska i Radio Futura, que aconseguiren dur més de 5.000 persones al camp de futbol, el qual, per cert, ha començat a ser utilitzat per altres funcions a més de les esportives, com és ara els focs artificials.

La berbena, encapçalada per l'Orquestra Plateria i ben acompanyada per l'Orquestrina d'Algaida va demostrar que la música de salsa és la més indicada per aquestes coses. Trob que hi mancaven taules, que si un hi ha de passar la vetlada una mica de comoditat no hi és mai de demés.

Els espectacles esportius i infantils també comptaren amb la col·laboració del públic, i no parlem de les comèdies i vetlades folklòriques que ompliren la plaça de gom a gom.

Potser la part cultural fos la més fluixa, no per la qualitat de les conferències ni per la indisposició de na Paula Rosselló, sinó perquè a l'estiu fa més bon estar a la fresca i

perquè parlar d'ètica i moral just abans de veure un concert de rock, potser que no sigui de lo més temptador.

Així i tot, com he dit abans, les festes han sortit bé i si han costat molts de dobbers pens que la gent no s'ho mira, ja que si no s'haguessin gastat per fer bulla tanmateix no els els haguessin tornat.

UNITAT SANITÀRIA

De manera oficial i amb l'assistència del Conseller de Sanitat i altres autoritats locals i autonòmiques, per les festes de Sant Llorenç es va inaugurar la unitat sanitària, situada a la plaça del Pou Vell. En realitat començarà a funcionar a partir del primer de setembre.

Disposa d'un doble despatx per a cada metge, un per a l'infermera i un altre que podrà ésser utilitzat per diferents serveis, com és ara la comara, extraccions de sang, etc., a més d'una espaiosa sala d'espera i uns lavabos. Cada una de les dependències està moblada i equipada amb diversos aparells mèdics.

L'edifici ha quedat francament bé; espe-

I ARA, A MÉS...

PIZZERIA

AMB UN AUTÈNTIC FORN DE LLENYA!

Carrer d'en Sureda, 1 * Tel. 570624
PORT DE MANACOR

POESIA

E quell'ha nome Amor, si mi somiglia
Dante

Véns pels camins o travessant garrigues?
Baixes de la muntanya o véns del pla?
¿Balles la ballaruga, com la gla,
o rets tant d'or granat com les espigues?

¿Els passarells amolles o els obligues,
dins gàbies tapades, a cantar?
¿Fas i lligues les garbes en segar
o en batre, damunt l'era, les deslligues?

A mi m'agrada seure. ¿A tu t'agrada
més caminar? Jo duc dins el sarró
pa blanc i mel de maig. I tu? Se'm bada

sempre una rosa al trau. Potser a tu no?
Per què somrius i em voltes la mirada?
A mi em diuen Amor. I a tu?

-Amor.

Jaume Vidal Alcover

JOIERIA FEMENIAS

LLISTES DE NOCES
OBJECTES DE REGAL

Carrer del Rector Pasqual, 8 * T. 569072

AUTOESCOLA
CARDASSAR

major, 22

rem que el seu funcionament també hi guardi
una correspondència.

AIGUA

A començaments de juliol l'Ajuntament,
mirant ja a la futura canalització d'aigües,
va fer dos pous vora la cotxeria municipal.

Els resultats no pogueren esser més positius ja que l'un, a 36 metres de profunditat
va donar un raig de 80.000 litres/hora, i l'altre,
a 60 metres, de 55.000 l/h, tous que són
més que suficients per abastir la població.

Josep Cortès

Demografia

Defuncions

Guillem Llodrà Sansó, casat, morí a Sant
Llorenç dia 4 de juliol a l'edat de 80 anys.
Al Cel sia.

Francesca Llinàs Riera, fadrina, va morir
el dia 26 de juliol a Sant Llorenç. Tenia 79
anys. Descansi en pau.

Francesca Ramis Ramis, viuda, morí dia
30 de juliol a l'edat de 89 anys. Que la
vegem en el Cel.

Dia 9 d'agost morí a Sant Llorenç a l'edat
de 72 anys n'Antònia Galmés Galmés. Des-
cansi en pau.

Na Maria Gelabert Mas morí a Sant Llorenç
dia 14 d'agost a l'edat de 93 anys. Al
Cel sia.

Naixements

Na Marta Sánchez Pascual, filla d'en Joan
i na Catalina, neix a Son Carrió dia 13 de ju-
liol. Salut!

En Bruno di Sella Pinilla neix a Cala Mi-
llor dia 14 de juliol. És fill d'en Walter Mario
i na Claudia Luján. Enhorabona!

N'Antoni Llinàs Pascual, fill d'en Joan i
na Isabel, neix a Sant Llorenç dia 4 d'agost.
Salut!

En Bartomeu Bauzà Riera neix el dia 6
d'agost a Sant Llorenç. És fill d'en Pep i na
Margalida. Enhorabona!

Maria Galmés

NOTES HISTÒRIQUES

per Ramon Rosselló

1529, 10 setembre.- Perot Peretó, curador de l'heretat de Joan Peretó, difunt, lloga a Jaume Cabrer un rafal de pertinences de la cavalleria de dit Peretó, anomenat rafal Bellver, des de la festa de Sant Miquel a 3 anys. Són compreses: 107 ovelles i un mardà, 3 bous arecs. Tindrà les parets, tanques i síquies condretes. No tindrà porcs en casa perquè no derroquin les parets. Li dona empriu a l'aigua dels pous de la cavalleria per beure el bestiar. No podrà vendre aigua ni llenya a ningú. El senyor vol esser present a l'hora de vendre la llana i a l'era abans de retirar les llavors. Pagarà cada any 20 lliures i 20 quarteres de blat. (ARM prot. Miquel Roig R-1015 f. 79-80v)

20 octubre.- D'altra banda lloga a Joan Crespí i Pere Crespí el rafal Monsoriu que és de pertinences de dita cavalleria. Hi ha: 200 ovelles, 42 cabres i 24 segalls, 4 bous arecs, 2 vaques aregues, una vedelleta i un brau, 3 egües i un pollinet, 2 someres. Deixa 20 quarteres de blat i 15 d'ordi per llavor; un quartó de vinya on hi faran els corresponents jornals. No podran vendre aigua ni llenya a ningú. Cada any sembraran 2 figueres. Tendran condretes les parets i tanques i les cases que no s'hi plogui. El senyor serà present a la venda de la llana. El lloguer anual és: 40 lliures i 40 quarteres de blat. (Id. f. 103-105)

D'altra banda lloga, també per 3 anys, a Jaume Lliteres i al seu fill Pere Lliteres, la cavalleria de dit Peretó, on hi ha: 390 ovelles, 4 egües, 2 matxos: un fill d'egua i l'altre somerí, 2 bous arecs, 2 braus, 2 vaques, una somera. És compresa la vinya on hi posarà cada any 200 caps de murgó i farà les feines de podar, cavar, etc. Són compreses 30 quarteres de xeixa de llavor, 30 de blat i 50 d'ordi. També un molí molent. El senyor se reté l'hort de reguiu i casa; empriu d'un ase i fems per l'hort; també se reté dues o tres sitges. Ells tendran l'hort vora la casa on hi sembraran els arbres i magraners que ell dirà. Cada any sembraran 10 figueres. Serà present a l'hora de vendre la llana. El lloguer anual és: 100 lliures i 100 quarteres de blat. (Id. f. 105-108v)

1555.- Miquel de Togores, donzell, lloga a Mateu Riera i Francesc Riera, germans, la possessió dita Bellver, durant 4 anys. Són compreses 800 ovelles, 145 cabres, 11 bous, un rossí, un mul, una egua. De les vaques salvatges i braus les reduiran a simples segons

està concordat amb Llorenç Galmés i Pere Pasqual. No podran donar llicència a ningú per tallar càrritx. Es reserva empriu a les figueres, olivar i abeuradors. El lloguer anual és: 19 quintars de llana, 4 anyells i 2 primals, 100 quarteres de blat i 100 de xeixa. (ARM prot. Ramon Llull LL-112 f. 15)

1577.- El procurador de l'heretat de Jeroni Togores lloga a Miquel Palafanguer la possessió dita La Real, durant 3 anys. Són compreses 300 ovelles, bestiar boví per dues arades, un parell de bísties per llaurar, 2 egües; 44 quarteres de blat per llavor, 6 de xeixa i 25 d'ordi. Hi ha diverses rotes, vinya. L'hortalà de La Real podrà prendre 50 somades de fems. Fa diversos censals (110 quarteres de blat portades a Lluamar). El lloguer anual és de 39 lliures.

D'altra banda lloga a Pere Llull la possessió Les Planes amb 326 ovelles, 400 cabres i alguns bous. Lloguer: 163 lliures.

Més, Galicant a Rafel Galmés amb 300 ovelles i 200 cabres. Lloguer: 126 lliures. Més el molí d'aigua de les Planes. Lloguer: 13 quarteres de blat. Més, Lluamar a Jaume Galmés amb 500 ovelles i diverses bísties bovines i mulars. Lloguer: 162 lliures a més dels censals. (ARM prot. Ramon Llull LL 115 f. 53 i següents)

1594, 31 agost.- Morí Llorenç Brotat Amer de La Punta. Deixa diversa obra pia: misses a Sant Llorenç; una missa solemne el dia de Sant Llorenç amb orgue; unes matines perpètues l'octava de Sant Llorenç. (ADM Difunts Manacor nº 1 f. 135)

1554.- El Consell de Manacor determina pagar els jornalers que han treballat en el forn de Sant Llorenç. (AMM Determinacions del Consell f. 15v)

1568, 18 octubre.- El Consell de Manacor tracta com el rector ha indicat als jurats que "prenguem terra en la vila de Sant Llorenç per fer fossar per los particulars qui's sotorraran en dita sglésia". El Consell se'n desentén i vol que ho pagui el rector o els particulars del lloc. (AMM Determinacions del Consell f. 15v)

1590, 12 juny.- Testament de Pere Cabrer (a) Ballet. Vol esser enterrat en el cementir de l'església de Sant Llorenç des Cardassar. Mana que dels seus béns sia fundada una missa perpètua a l'altar de la Mare de Déu Trobada. (ARM prot. Simó Jaume 7-63 f. 318)

KONGA KINGO I TOMASSET en la pèrdua de l'amistat

Primer capítol.

Això era i no era a l'any de la gelera un jove que vivia a Son Negre, i n'estava molt content perquè només tenia un veïnat.

Un dia una excursió de negres va visitar el poble i el jove es va quedar enamorat d'una negra que nomia Konga-Gun-Ka, Koga pels amics, però tenia un problema: quan ho va contar al seu pare aquest es va posar negre del susto, ja que era recista, i es va oposar a la relació.

Segon capítol.

Mentrestant, tot i que el seu pare s'oposàs, ells dos sortien junts.

Un dia decidiren anar a una festa que se celebrava a "Sa Visanya", en commemoració del mil·lenari de l'entrada dels negres a les festes Tabú. Hi hagueren d'anar d'amagats.

La diversió d'aquestes festes era fer màgia tabú. Per aquests rituals es feien servir uns homonets de pedaç per fer bromes a alguns blancs, però en Kingo tenia pensat utilitzar-lo contra en Tomasset, i això que aquestes pepetes tenien fins i tot perill de mort.

Tercer capítol.

En Kingo va fer una de les pepes Tabú amb uns quants cabells i roba d'en Tomasset; amb els poders que tenia la pepa el va fer córrer fins a un forat on hi havia moltes serps verinoses, i una d'elles va estar a punt de mossegar-lo. Poc temps després na Konga va anar a veure en Kingo per demanar-li a veure si sabia on podria ésser en Tomasset, perquè ja sospitava que li havia passat alguna cosa rara, i vet-aquí que va afinar la pepa Tabú que havia fet en Kingo i, quan va veure que duia la mateixa roba d'en Tomasset i que estava vora una serp va sebre que el volia matar i tot d'una va anar a treure la pepa. Sort que encara no l'havia mossegat!

Li varen fer tantes barbaritats que al pobre Kingo el feren tornar mig boig, i com que estava tan cansat, va consentir que na Konga sortís amb en Tomasset. Però encara no s'havien acabat els problemes, ja que el seu pare també s'oposava a la relació i havia pensat desheretar-lo si es casava amb na Konga.

Quart capítol.

Però en Tomasset li va dir a son pare que si no volia que es casàs amb na Konga se n'aniria de ca-seva, i el seu pare va pensar

que el seu fill també tenia dret a una aventura de raça negra.

L'endemà es varen posar a decorar per a la boda amb molts d'elements de tipus Tabú, però quan estaven a punt de celebrar-se les noces el seu pare pensà que com que a ell no li havia anat bé amb la negra s'aixecà de la cadira i, amb els nuvis a punt de dir que "sí", digué al seu fill que si es casava amb na Konga se n'aniria d'aquell país i no el tornaria veure pus mai ni li dirigiria més la paraula. Però en Tomasset li respongué que li era igual el que ell pensàs i que se n'aniria amb na Konga a un altre lloc a passar la lluna de mel.

Son pare se'n va anar de la cerimònia i en Tomasset es va casar amb na Konga. A la nit començaren a fer les maletes per anar-se'n de viatge i l'endemà partiren a cavall cap a un altre poble. Eren feliços i estaven molt contents.

Final.

Quan arribaren a Ses Salines van agafar un vaixell que els portaria a Kataka-Tuka, el país on havien viscut els avantpassats de na Konga. El poble estava situat a Gurú, petita regió de l'Àfrica Kukan, enmig d'una gran selva habitada per indomables animals salvatges que decoraven i destrossaven a tot l'ésser viu que trobaven.

Na Konga i en Tomasset van llogar un suzuki per travessar la terrible selva i poder passar sense gaires dificultats els terribles perills que els esperaven.

Mentrestant a Son Negre el seu pare pensava el que havia fet i amb els perills que suposaven els esdeveniments passats.

Na Konga i en Tomasset no sabien que en

Kingo, pel seu compte, els havia seguit per si arribava el cas de que necessitassin ajuda. Ells dos, però, anaven ben armats per defensar-se dels animals salvatges.

S'endinsaren per la selva i sentiren una sensació estranya, com si els observassin. De cop i volta un enorme tigre va sortir de dins el fullatge d'arbres tropicals i es tirà damunt ells dos, però en Tomasset, amb un tret segur i oportú, va derribar l'animalot i tot va acabar en un susto.

Arribà la nit i ells encara no eren al poblal, per lo que decidiren passar la nit allà mateix. Quan estava tot en silenci van sentir renou de cotxe i va esser en Kingo, que els dugué cap a Kataka-Tuka, on van ser molt fe-

liços durant un temps, però en Tomasset només pensava amb el seu pare i decidí anar-lo a veure i na Konga l'acompanyà.

Arribaren al poble i trobaren el seu pare a punt de morir, i digué a en Tomasset: "Perdo na'm, tu tens dret a viure amb la gent que vulguis".

Després na Konga entrà dins l'estància on estava el pare i li digué que begués una medicina del seu poble, i fou així com es va curar i tots tres van viure una vida molt feliços, juntament amb en Kingo, que s'havia casat amb una al.lota de Son Macià.

Cati Jofre, Cristina Garrido i Cati Femenias

La Consellera de Cultura, Educació i Esports, Maria Antònia Munar, va inaugurar el dimecres 10 d'agost una nova sala d'exposicions a Sant Llorenç des Cardassar.

La sala, que està instal·lada en un edifici de la Plaça del Pou Vell de Sant Llorenç, va ser inaugurada amb una mostra etnològica organitzada per l'Associació de la Tercera Edat del poble i ha estat subvencionada per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports.

Gabinet de Premsa

COVA DES FUM

M.G.I.M. 30-E-4
I.M.P.P. - S.R.
(Inèdit) No catalogat
05 - IN - C.E.
INV - 10
P.C. - 03

Situació.- Es troba situada al coster d'un turó davant el Puig de Son Manxo, al sud de Son Carrió.

Accés.- Sortint de Son Carrió per la carretera de Porto Cristo, a uns 40 metres, a mà dreta, trobam unes barreres que donen a un petit caminó, que si l'agafam ens anirem enfilant poc a poc fins que ens trobarem davant la mateixa Cova d'es Fum.

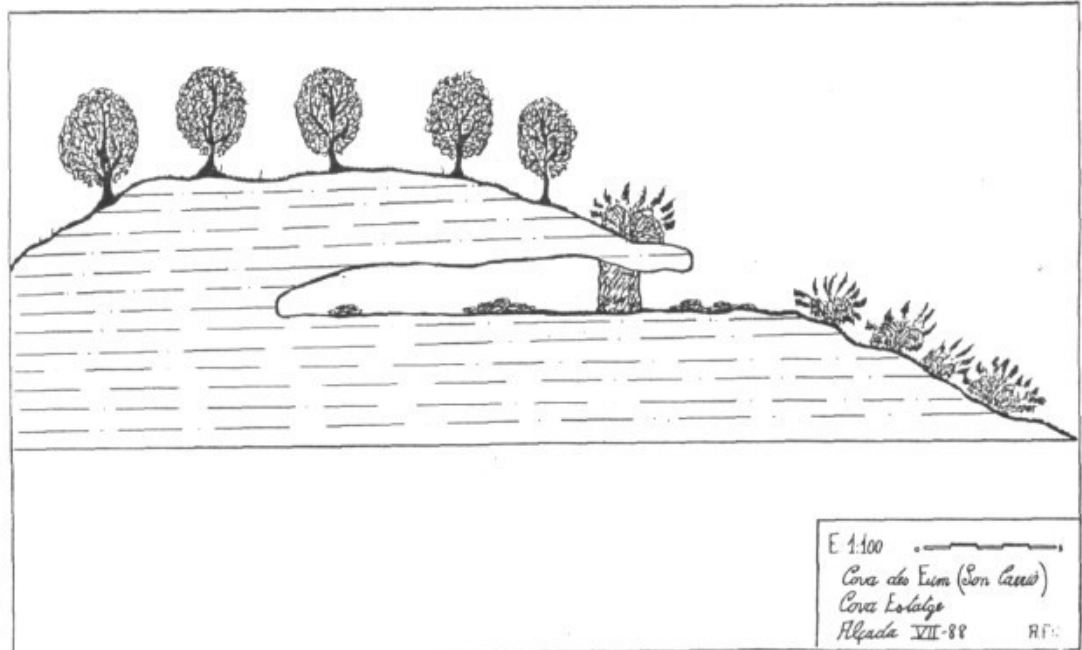
Descripció.- Cova natural de reduïdes dimensions, es compon de dos recintes diferents i desiguals, tots dos amb sortida directa a l'exterior. Els recintes es comuniquen entre ells per una ampla obertura en la roca.

Un dels recintes -el més petit- es comunica amb l'exterior a través d'una obertura natural de forma rodona que s'obri damunt l'esquerpa rocosa, fent 1'5 metres de llum.

Les mides de la cambra petita són: 12 metres de fondària per 5 d'amplària.

El segon recinte és de forma irregular i el seu pis molt desigual. Es comunica amb l'exterior a través d'una entrada molt ampla que en el seu origen degué ésser més estreta.

Aquest recinte fa unes mides de 15 metres

de fondària per 8'5 d'amplària amb una boca na de 4 metres d'ample per 1'5 d'alt, aproximadament, la qual s'alça fins a 2 metres a la zona més enllà de la bòveda.

La separació dels dos recintes és natural, fent una espècie de gran columna.

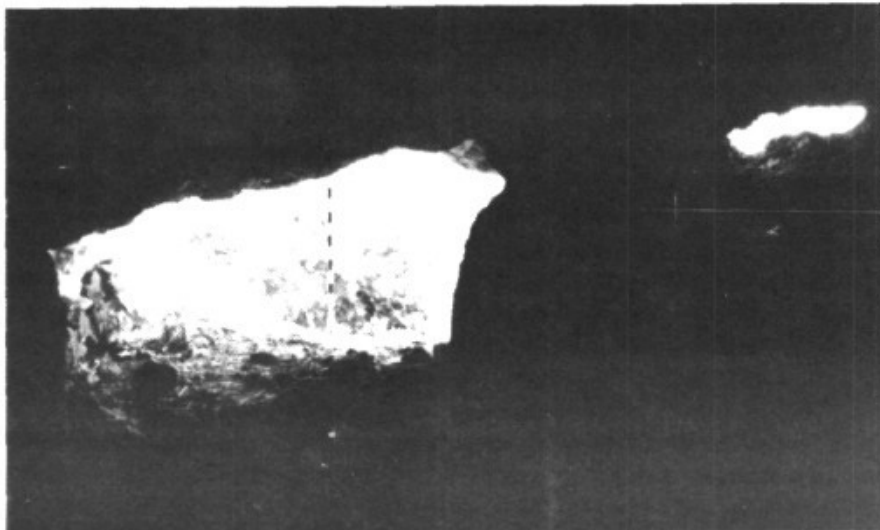
Dóna la impressió que aquesta cova fou acondicionada i modificada per poder guardar-hi bestiar, cosa que dificulta molt el poder-hi trobar ceràmica en bon estat. L'únic que com pareix i en molt poca quantitat són fragments de gots globulars de fondo rodó, molt típics de la denominada Cultura de les Coves Mallorquines.

Actualment aquesta cova es troba plena de pedres i enderrocs, la qual cosa dificulta bastant el seu estudi.

Respecte a les coves d'estatge i a la gent que les va habitar realment se'n saben molt poques coses, ja que pareix que els seus mora-

dors al mateix temps feien servir com a habitatge unes barraques del tipus que avui en dia diríem de roter, o sia, barraques molt simples fetes de pedres petites i troncs, materials que al llarg del temps varen desaparèixer pel seu propi pes o perquè cultures posteriors hi edificassin damunt o emprassin aquests materials per a les seves construccions.

Degut també a que totes les coves d'estatge que es coneixen han estat saquejades no es pot precisar amb certesa el "modus vivendi" de la gent que poblà l'illa 2000 anys abans de Crist.

Aquest període és anomenat, segons la sistematització proposada per Rosselló Bordoy, "Pretalaiòtic Arcaic".

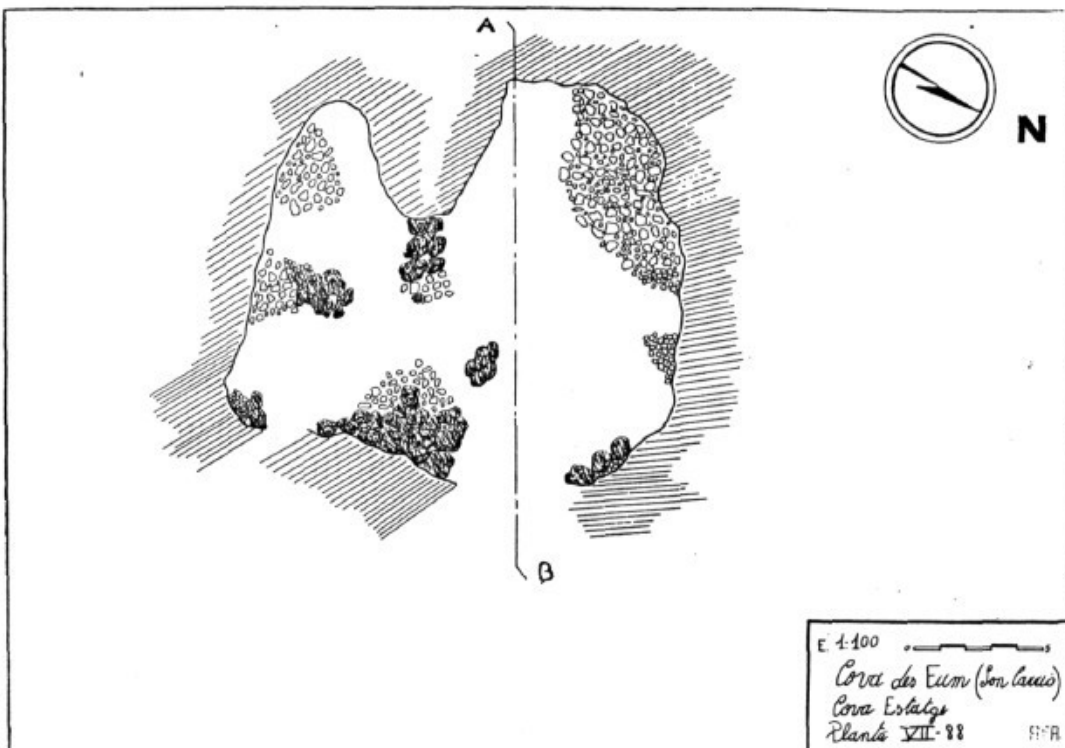
Probablement aquests homes formaven comunitats agrícoles i pastorils i eren de caràcter pacífic.

Els seus aixovars domèstics són lítics i la ceràmica és incisa d'estil I i llissa.

Els seus ornaments són d'os, predominant uns botons en forma de "V".

Quant a les formes d'enterrament utilitzen coves naturals o abrics rocosos.

Com a curiositat cal dir que davant la cova es troba una espècie de clot molt gros una paret del qual està plena d'ossos petrificats de "cabrum", però una vegada més el vandalisme ha fet acte de presència i la major part d'ells han estat destrossats, cosa que ha dificultat moltíssim el poder determinar si es tracta d'ossos de simples cabres o de "Myotragus", que si fos així ajudaria molt a l'estudi d'aquesta espècie que va habitar Mallorca l'època pre-talaiòtica i que fou la principal font d'alimentació d'aquella gent. De-

gut a aquesta circumstància i al no criar en cautiveri, a més d'esser molt pacífiques, s'exterminaren totalment.

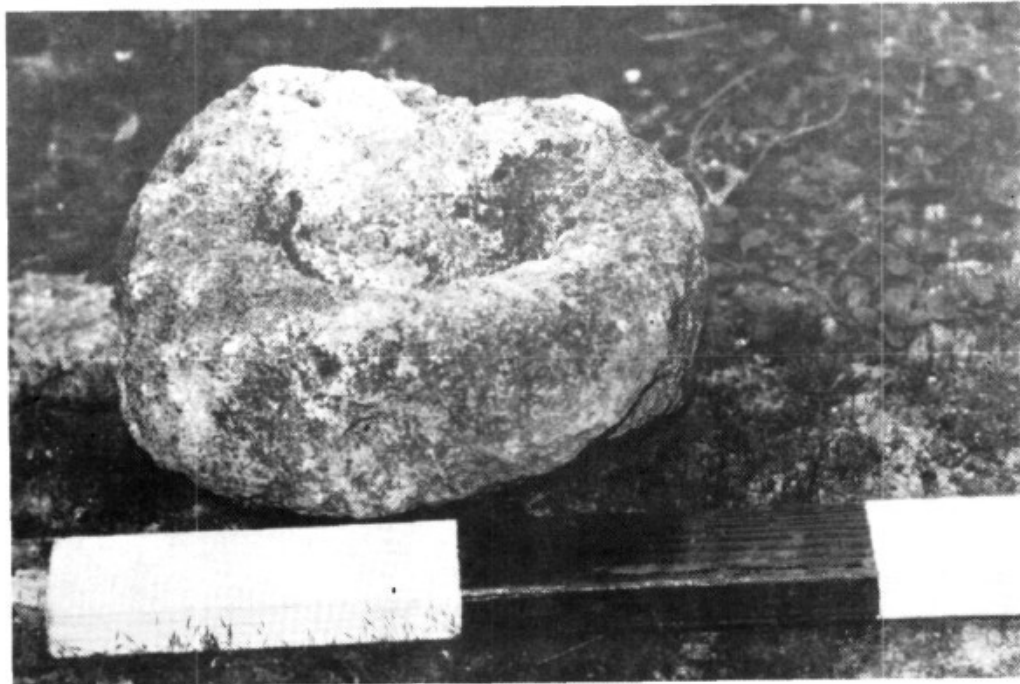
Dues peces lítiques molt importants trobades als voltants de Son Carrió fa uns mesos foren cedides al Museu Arqueològic Municipal de Sant Llorenç per dona Aina Umbert, propietària dels terrenys on es localitzaren. Corresponen a l'època pre-talaiòtica i aprofitam l'ocasió per donar-li públicament l'enhorabona.

Igualment a l'amo Antoni Riera, que també donà unes altres peces lítiques de la cultura talaiòtica per al seu estudi i catalogació.

Respecte a aquesta cova estatge anomenada "d'es Fum" cal dir que és un monument inèdit, no catalogat fins avui. Degut a aquest particular creix molt la seva importància.

El meu agraïment a tot el poble de Son Carrió sense la desinteressada ajuda del qual no hagués estat possible fer el present estudi. Gràcies a t. ts.

.../...

Bibliografia

Los núcleos Arqueológicos de Calvià. V. Guerrero Ayuso.

Història de Mallorca. Tom I. J. Mascaró Passarius.

El Hombre Primitivo en Mallorca. Miquel Alover.

La Cultura Talaiòtica a Mallorca. G. Roselló Bordoy.

The Myotragus Balearicus. Paleopathology and Palynological analysis of the soil of de deposit (Palma 68). Waldren William H.

Las cuevas sepulcrales del Bronce Antiguo de Mallorca. Cristòfol Veny.

The sea peoples Warriors of the ancient Mediterranean. 1250-1150 B.C. (London 78)

Greek fortifications (London 71) Winter FE

A nucleans for Majorica Chronology of Pre-history based on radicarboni analysis (Palma 1967) Waldren W.H. i Kopper J.S.

Planimetries i textos: **Alfred F. Arnau**
Fotografies: **Tomeu Vaquer**

**CONSELLS PER A MANTENIR
SANT LLORENÇ MÉS NET**

1.- Depositau els fems en bosses de plàstic ben tancades.

2.- No afiqueu objectes vells, ni massa grossos ni massa feixucs dins les bosses. Telefonau al 553301 i el primer dimarts de cada mes vendran a recollir-los gratuïtament.

3.- Treis els fems entre les 20 hs. i les 22 hs. dels dimarts, dijous i dissabtes.

4.- Deixau les bosses davant ca-vostra.

Gràcies

Comissió de Sanitat

MALLORCA, M'AGRADES neta

Mallorca ens agrada
neta, ens agrada
verda, pura i natural. Neta a
les platges, als boscos, als
pobles, ciutats i carreteres.
Amb aigües cristal·lines i
sense incendis forestals.
Mallorca ens agrada guapa.
Cuida Mallorca de la mateixa
manera que cuides ca teva.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

El temps

JUNY

per XESC UMBERT

<div> <div>85%</div> <div>27</div> <div>14'5</div> </div>		
<div>2</div> <div>56%</div> <div>27'5</div> <div>15</div>	<div>3</div> <div>56%</div> <div>27'5</div> <div>12</div>	<div>4</div> <div>73%</div> <div>23</div> <div>17</div>
<div>5</div> <div>63%</div> <div>22</div> <div>15</div>	<div>6</div> <div>60%</div> <div>22</div> <div>10</div>	<div>7</div> <div>71%</div> <div>19'5</div> <div>9'5</div>
<div>8</div> <div>44%</div> <div>23</div> <div>9'5</div>	<div>9</div> <div>77%</div> <div>23</div> <div>11</div>	<div>10</div> <div>85%</div> <div>23</div> <div>18</div>
<div>11</div> <div>88%</div> <div>28</div> <div>14</div>	<div>12</div> <div>45%</div> <div>29</div> <div>15</div>	<div>13</div> <div>50%</div> <div>29</div> <div>14</div>
<div>14</div> <div>50%</div> <div>28</div> <div>14</div>	<div>15</div> <div>60%</div> <div>28'5</div> <div>12'5</div>	<div>16</div> <div>56%</div> <div>29'5</div> <div>14</div>
<div>17</div> <div>45%</div> <div>29'5</div> <div>14</div>	<div>18</div> <div>75%</div> <div>27</div> <div>14'5</div>	<div>19</div> <div>78%</div> <div>28</div> <div>13</div>
<div>20</div> <div>32%</div> <div>29'5</div> <div>12'5</div>	<div>21</div> <div>42%</div> <div>31'5</div> <div>15</div>	<div>Pols del Sahara</div> <div>22</div> <div>57%</div> <div>29'5</div> <div>13</div>
<div>23</div> <div>46%</div> <div>30</div> <div>20'5</div>	<div>24</div> <div>50%</div> <div>30</div> <div>17</div>	<div>25</div> <div>61%</div> <div>27</div> <div>14'5</div>
<div>26</div> <div>63%</div> <div>27</div> <div>14'5</div>	<div>27</div> <div>66%</div> <div>25'5</div> <div>16'5</div>	<div>28</div> <div>76%</div> <div>27</div> <div>14</div>
<div>29</div> <div>67%</div> <div>28</div> <div>14</div>	<div>30</div> <div>70%</div> <div>27</div> <div>18</div>	<div>31</div> <div></div> <div></div> <div></div>

El temps

JULIOL

per XESC UMBERT

<div> <div>35%</div> <div>31</div> <div>19</div> </div>		
<div>2</div> <div>41%</div> <div>32</div> <div>19</div>	<div>3</div> <div>43%</div> <div>30</div> <div>20</div>	<div>4</div> <div>57%</div> <div>29'5</div> <div>19'5</div>
<div>5</div> <div>38%</div> <div>32</div> <div>18'5</div>	<div>6</div> <div>52%</div> <div>31</div> <div>18</div>	<div>7</div> <div>52%</div> <div>31</div> <div>17'5</div>
<div>8</div> <div>47%</div> <div>31</div> <div>19</div>	<div>9</div> <div>61%</div> <div>31</div> <div>16</div>	<div>10</div> <div>57%</div> <div>30'5</div> <div>20'5</div>
<div>11</div> <div>39%</div> <div>33</div> <div>18</div>	<div>12</div> <div>54%</div> <div>31'5</div> <div>17'5</div>	<div>13</div> <div>43%</div> <div>32</div> <div>18</div>
<div>14</div> <div>57%</div> <div>28'5</div> <div>19'5</div>	<div>15</div> <div>65%</div> <div>25'5</div> <div>18'5</div>	<div>16</div> <div>66%</div> <div>25</div> <div>15</div>
<div>17</div> <div>57%</div> <div>28</div> <div>17</div>	<div>18</div> <div>55%</div> <div>30</div> <div>15</div>	<div>19</div> <div>51%</div> <div>32</div> <div>16</div>
<div>20</div> <div>86%</div> <div>30</div> <div>21</div>	<div>21</div> <div>58%</div> <div>29</div> <div>18</div>	<div>22</div> <div>53%</div> <div>30</div> <div>17</div>
<div>23</div> <div>57%</div> <div>31</div> <div>16</div>	<div>24</div> <div>60%</div> <div>32</div> <div>18</div>	<div>25</div> <div>50%</div> <div>33</div> <div>21</div>
<div>26</div> <div>43%</div> <div>33</div> <div>16</div>	<div>27</div> <div>53%</div> <div>34</div> <div>17</div>	<div>28</div> <div>60%</div> <div>32</div> <div>19</div>
<div>29</div> <div>60%</div> <div>35'5</div> <div>18</div>	<div>30</div> <div>51%</div> <div>28</div> <div>21</div>	<div>31</div> <div>53%</div> <div>32</div> <div>16</div>

BIEL PEREZ, cap de Càritas

Nosaltres varem moure això de les deixalles i arribà un moment en què no podíem contestar les preguntes que ens fèiem.

Intentàrem trobar una resposta i per tant un bon diumenge de matí, cap a Palma s'ha dit! Anàrem a veure en Biel Pérez, cap de Càritas, qui ens pogué aclarir tots els nostres dubtes i a més ens donà informació damunt altres serveis socials.

Anem a les deixalles, què són les deixalles? Per a què serveixen? Quines solucions donen?

En Biel ens explicà els seus objectius, el seu sistema de fer feina. Sistema que les institucions tinguin una coordinació total, que Església, Estat i serveis socials vagin pel mateix camí, i el camí té una meta: arribar a ajudar als de més avall. Es vol recuperar cada un dels recuperables.

Un dels punts més importants és que l'ajuda als marginats ha d'esser real, no tan sols amb diners, sinó posar-lo en el món del treball, en el món de les "persones" i tractar-los com a tals, necessiten un treball vertader, és humiliant fer un treball que realment no serveix per a res. Això no és treballar, és perdre el temps.

Hi ha persones que per "x" problemes (droga, alcohol, haver estat a la presó...) no poden entrar amb normalitat al món del treball. Aqueixes persones necessiten solucions i donar-los una sortida és el que s'intenta fer mitjançant les solucions que pensam que són les deixalles.

Es va observar que Mallorca és una societat consumista al 100%, es tiren un munt de coses encara servibles, per què no aprofitar-les?

El que fa Càritas amb les deixalles és el següent: un grup de voluntaris recull els distints materials amb furgonetes, tant xatarra com coses que ja no s'utilitzen. La gent crida per telèfon a la seu i els dona la direcció on poden recollir tal o qual cosa. També els ajuda gent de distints pobles, que és el que intentam fer nosaltres.

Després se'n duen els materials a un local on tenen distints departaments i classifiquen el material i posen els botons. I tot es revèn segons el seu estat. Els mobles bons són separats i els més vells es desmunten en peces. El vidre es tracta de la següent manera: se separen les botelles de xampany i de vi sense marca i es venen senceres, les altres se separen en vidre blanc i vidre de color, es capolen i es venen. Segons el mercat necessiten

més uns materials o uns altres.

El que s'ha aconseguit és que almanco "Deixalles" s'autofinanci i no sigui un paràsit per ningú.

La gent de deixalles (monitors, encarregats...) volen que la gent que es presenti voluntària per fer-hi feina no s'estengui, volen que la gent rodi, que siguin ells mateixos els qui se cerquin una feina i hi hagi un bon ambient, un ambient terapèutic per curar el "mal moral", és gent amb els sentiments destrossats. Però per mala sort aquest ambient moltes vegades no s'aconsegueix. Les persones que fan feina amb deixalles i amb aquest tipus de gent sempre tenen una lluita dins ells, sempre pensen "en deixar-ho córrer tot, però també tenen l'esperit de poder ajudar, constantment fan equilibris.

Les persones voluntàries per aquesta feina són de diferents edats, els qui vénen de la droga són molt joves, i els alcohòlics solen tenir més de 40 anys.

El que s'intenta ara és que l'administració doni certes feines a aquesta gent, com pintar persianes, fer parcs nets... i no saben si ho aconseguiran. El que sí volen conseguir és crear un esperit d'ajuda entre la gent i donar a les persones afectades un sentit d'autoestima, per això no s'admet ningú begut a la feina i els que n'estan fent han de seguir unes normes de comportament.

Després demanàrem a en Biel si realment hi ha molta gent necessitada a Mallorca. Ell va contar que havien fet un estudi de famílies i en trobaren unes 50 de realment necessitades. S'han de distingir dos tipus de pobresa, la que es veu i la que està coberta per una imatge falsa. Hi ha famílies que aparentment viven bé però realment ho passen molt malament.

Se'ns explicà com funcionen les diverses institucions d'ajuda als necessitats. En el menjador públic cada dia es dona menjar a la gent que s'hi presenta (qualsevol que tenguí ganes d'ajudar pot oferir-se per servir el menjar qualche diumenge, que és el dia lliure del personal).

L'Hospital de Nit so'obri a les sis del capvespre i té cabuda per unes 120 o 130 persones que reben llit i sopar. Té una sala i una pre-sala, a la primera hi dormen els que hi van cada dia i a la segona els que es presenten per primera vegada o de tant en tant.

Hi ha un grup anomenat "Treball Salut" que s'encarrega de fer net el bosc de Bellver.

Després ens parlà de la diferència entre

els albergs (el del Puig dels Bous) i la Sapiència. La gent dels albergs accentua la motivació per sortir-ne, tracten que entrin dins la societat, per això se'ls dona un temps i si no ho aconsegueixen se n'han d'anar fora. Creuen que així els motiven a cercar solucions. La gent de la Sapiència diu que els albergs se renten les mans dels cassos perduts i ells agafen aquests, els qui ja no poden sortir del fang.

Crec que no hem dit que vàrem parlar amb en Biel Pérez dins el "telèfon de l'esperança", era inevitable que ens parlàs d'aquest servei. Per primera vegada aquí teniu el número: 461112. Resumirem perquè això ja dura massa. El que pretén el telèfon és que una persona en crisi pugui parlar amb qualcú dels seus problemes. Els problemes contats són més petits que quan els penses. El telèfon escolta i mira de trobar una solució des d'una posició més tranquil·la. Tracten problemes d'autodestrucció, de parelles, de família, droga, sida...

És un servei permanent, anònim i secret (inclús davant els tribunals) i a vegades, si la situació ho requereix, s'ofereix el servei d'un psicòleg o un advocat, de manera gratuïta i anònima (a la seu del telèfon).

La majoria dels que criden solen pertànyer a una classe mitja baixa i una de les causes principals de les cridades són problemes psicològics. Com que les cridades són degudes a la insatisfacció la persona es fa el màrtir, troba un perseguidor i cerca un salvador. Cada una de les persones és a la vegada víctima, salvador i perseguidor. Es crea l'anomenat triangle mortal.

Es reben unes 7 o 8 cridades diàries, i els caps de setmana més poques, però més intenses.

Bé, si no ho sabíeu perquè són les deixalles, esperam que us ho hàgim aclarit un poc.

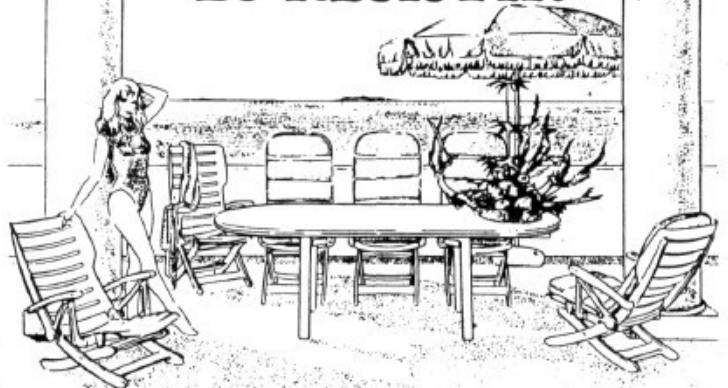
Nosaltres

CATALINA SALAS BONET

C/. Sol, 19 - Tel. 58 57 20
CALA MILLOR (Mallorca)

LO MAS BELLO ES RESISTIR

Esta es la gama GROSFILLEX Boutique.

Muebles bellos, atractivos. Pero su mayor belleza es su resistencia.

Los muebles de jardín GROSFILLEX son sólidos, inalterables al sol y al agua, resistentes al paso del tiempo.

Muebles de jardín GROSFILLEX.

Lo más bello es resistir.

Grosfillex

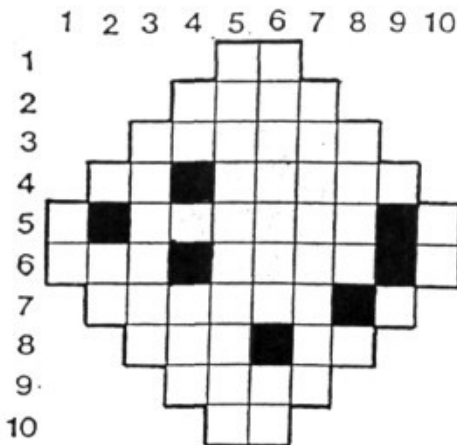
MUEBLES DE JARDIN

J. OBRADOR
tolder d'Artà

DISTRIBUÏDOR OFICIAL

T. 562366

MOTS ENCREUATS

HORITZONTALS.- 1.- Nota musical. 2.-Part anterior del cap del home. 3.-Cadascuna de les cares d'una figura polièdrica. 4.-Nom de lletra grega. Gènere de compostes al qual pertany l'herba de l'ala. 5.-Símbol del sofre. Tirarà les xarxes de pescar a la mar. Consonant. 6.-Dreta o esquerra d'un cos d'exèrcit. Arbre americà, de la família de les crisobalanàcies, amb els fruits comestibles, de la grandària d'una pruna i color variable. Vocal. 7.-Al rev. cop de dit. Cinquanta. 8.-Altar. Metall groc. 9.-Al rev. molt poc frequent. 10.-Símbol de l'alumini. **VERTICALS.-** 1.- Que gaudeix de bona salut. 2.-Símbol del fòsfor. Nota musical. 3.-Acció de ficar o ficar-se. 4.-Gos. Vocal. Altar. 5.-Farà fàcil. 6.-De la naturalesa de la sorra. Símbol de l'alumini. 7.-Aturall. 8.-Al rev. acció de calar les xarxes. Consonant. 9.-La primera vocal. Cinquanta. 10.- Nota musical.

SOPA DE LLETRES

R S X F T R X Ç L D
F O G O N E R F R S
E O D I F N A I R I
I A G A X I U L F A
X R L A D S G A A A
O T T O T M M U F D
R A R E D E F Ç R L
E G U L P A R T S A
M L I F U T R A L F
C A T A L O N I Z R
T G K L Q W I O R T
G K D E W Y U I D F

Maria Galmés

Ca Ses Marilles

Maria del Roser Vidal
Compram i venem mobles usats
i objectes antics
(Diumenges dematí, obert)

Carrer de la Mar, 24
Telèfons 582165 i 580363

FELANITX

Apa! a cercar dins aquesta sopa de lletres deu paraules que comencin en la lletra "EFA".

ENDEVINALLA

Tant a l-ui me duis
sense esser mala eina,
que me feis fer feina
punyin-me p'ets uis.

FUGA DE VOCALS

S _ M P R _ L _ V _ _ N _ N _ R
M _ _ C _ S T _ T , _ N S _ D _ G _ R R _ ,
_ M B S _ _ S C _ D _ L L _ M _ N _ T _ R R _ ,
D _ P _ R _ S _ D ' _ S C _ R _ R .

Solucions

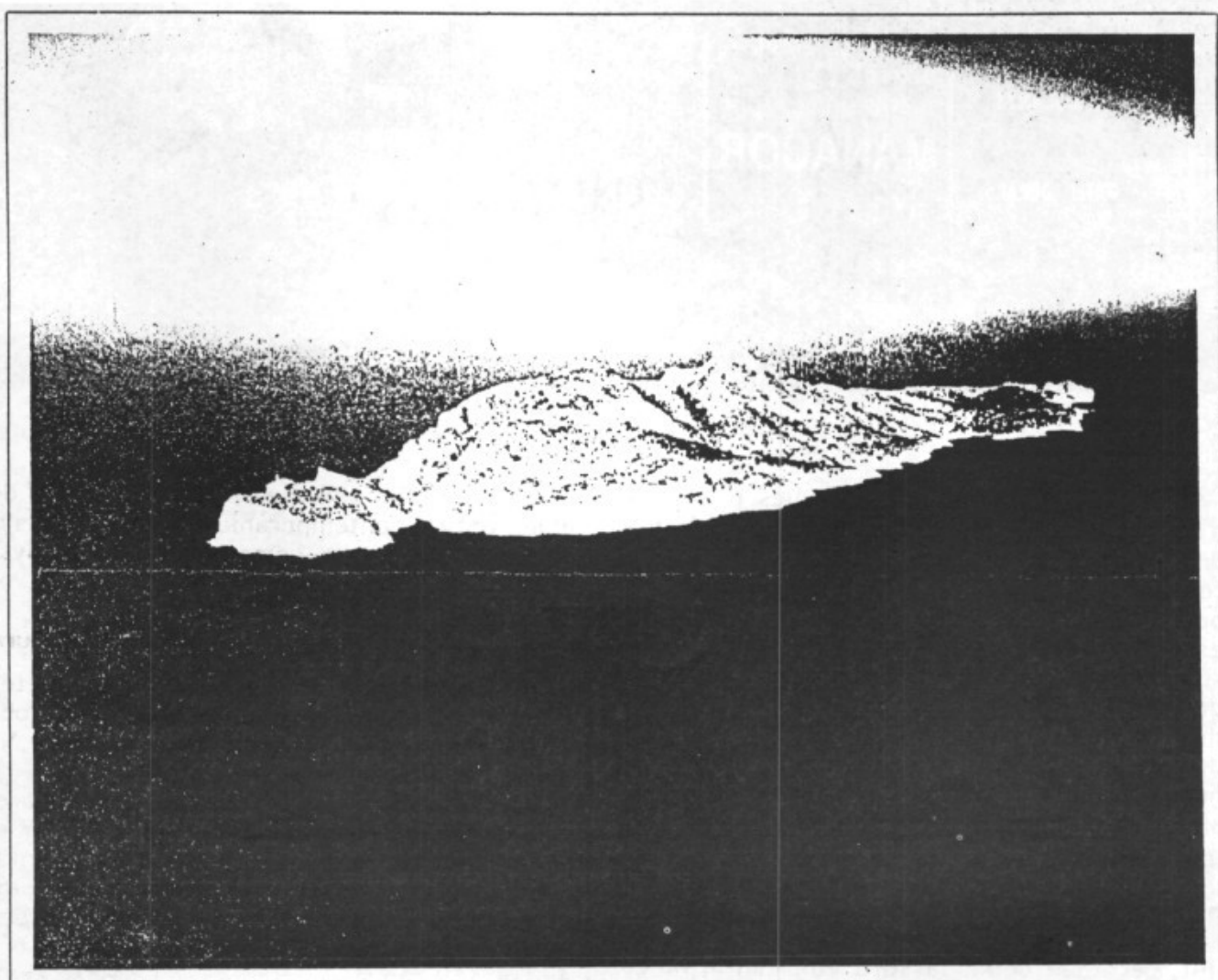
FUGA DE VOCALS
Sempre la veuen anar
mà a costat, ansa de gerra,
amb s'escudellam en terra,
de peresa d'escurar.
ENDEVINALLA
Es un didal.

SOPA DE LLETRES
F O G O N E R F
I G A X I U L F
A G A
X A
O T M U F D S
R A R E D E F
R A R A
F U T R A L F
A D A T I D
A R A R
A L

MOTS ENCREUATS
F A
C A R A
F A C E T A
P I I N U L A
C A L A R A
I C A C
E

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ENHORABONA MALLORCA
“ SA DRAGONERA ÉS NOSTRA ”

FUNDACIÓ PÚBLICA TEATRE
MUNICIPAL DE MANACOR

presenta

ZÒMIT

LA SOLIDESA DEL FANG DINS UN SAFAREIG D'AIGUA

COMPANYIA

TEATRE DELS
CAPSIGRANYS

GUIÓ I DIRECCIÓ
RAFAEL DURAN

16-17 DE SETEMBRE-88

22 HORES

TEATRE MUNICIPAL DE

MANACOR

© GRAPHS

Zòmit és un cúmul de vivències personals a les quals he donat i han pres una forma dramàtica i que es concreten en una única temàtica: la lluita per la supervivència. A partir d'aquí l'obra s'ha format en base a uns esquemes especialment triats per donar consistència al muntatge des d'un punt de vista del que hom diu la creativitat personal. És a dir, Zòmit és una paraula dialectal amb una desvirtuació abstracta damunt una consonant només per crear una nova sensació i una musicalitat que per a mi reflecteix molt bé el que és l'obra. És com una acció ràpida que passa molt aviat, gairebé com un somni en el qual no ens adonam del temps que transcorre, i que desapareix talment així com ha vingut, però que deixa la seva empremta, no es veu però es percep. Aleshores la solidesa del fang dins un safareig d'aigua és una imatge figurativista en la qual m'he basat per construir l'estructura de l'obra.

És una història de personatges indefinits que juguen un rol social, un joc del present i el passat en el que el futur és confús. No estam sols en el món que ens envolta amb les seves fatalitats i les relacions humanes són difícils.

El muntatge s'ha realitzat totalment des d'una òptica contemporània teatral i s'ha duit a terme per la companyia Capsigranys i altres actors de diversa tradició teatral.

Rafel Duran

En Rafel Duran entra en el món del teatre amb el grup Capsigranys estrenant l'obra "Gymnèsies i Pitiüses", dirigida per Pere Noguera.

El 1981 se'n va a Barcelona i comença els estudis de teatre el TMTC, a més de fer diversos cursets de dansa i pràctiques orientals i de participar en el teatre universitari amb obres del Renaixement. Amb el grup Tracamundana actua per Catalunya, el País Basc i el sud de França.

Fou ajudant de direcció de l'obra "Lulú", dirigida per Jordi Messalles i ha donat diversos cursets per escoles d'estiu de Barcelona, Menorca i Mallorca -Ses Sitges-.

Actualment col·labora amb la revista nacional de teatre "El Público" i l'any que ve acabarà els cursos de direcció escènica de l'Institut del Teatre, essent-ne, la seva, la primera promoció.